

Oslo 14. mai 2018

Norges vassdrags- og energidirektoratet
nve@nve.no

Deres referansenummer: ref. nr. 201833013

Vår referanse: Arvid Bekjorden

Hørings svar til høringsdokumentet om endringer i regelverket om anleggsbidrag

Distriktsenergi organiserer 66 lokale energiverk.

Innledning

I Mars 2018 sendte NVE ut et forslag til endringer i regelverket om anleggsbidrag. I det følgende presenteres Distriktsenergis merknader, standpunkter og innspill til forslaget.

Overordnede kommentarer

Distriktsenergi erfarer at nettselskaper har svært ulike praksis angående bruk av anleggsbidrag, bunnfradrag, tilknytningsavgift, mm. Det er blant annet dokumentert at enkelte store nettselskaper økte bunnfradrag opp til 80-150 000 kr. Høyt bunnfradrag kan medføre at kunden ikke ser kostnaden den utløser, noe som isolert sett bidrar til høyere nettleie på sikt. Distriktsenergi mener at endringer i regelverket om anleggsbidrag er nødvendig for å:

- Unngå at nettleien øker mer enn nødvendig.
- Fjerne muligheter for tilpasning til den økonomiske reguleringsmodellen, som gir god bedriftsøkonomi, men samtidig bidrar til en utvikling som ikke alltid er samfunnsmessig fornuftig.

Distriktsenergi har således samme grunnholdning som NVE presenterer i sitt høringsdokument knyttet til anleggsbidrag:

- De som genererer kostanden skal også dekke kostnaden, som igjen sikrer at nettleien ikke øker mer enn nødvendig.
- At det gis et prissignal til de som genererer kostnader slik at de har riktig grunnlagt til å ta det riktige valget.
- Utvikle et regelverk som er ikke-diskriminerende for alle aktører i bransjen, både for kunder og nettselskap.

Mange av endringene som NVE foreslår er, etter vårt syn, gode og nødvendige. Det er imidlertid dokumentert at å ta anleggsbidrag slår negativt ut på nettselskapenes effektivitet i reguleringsmodellen. Distriktsenergi anser det som nødvendig å tilpasse reguleringsmodellen for å gjøre den nøytral i forhold til hvordan nettet finansieres, i tillegg til endringene NVE foreslått i sitt høringsdokument.

Spesifikke standpunkter

Forslag til endring i kapittel 14-1 – Innføring av ukentlig tidsoppløsning for marginaltapssatser i transmisjons- og regionalnett.

Det foreslås at energiledet i regionalnettet skal avspeile marginaltapkostnader, skal være referert til de enkelte tilknytningspunkter og skal tidsdifferensieres. I tillegg foreslås det at tidsdifferensieringen som et minimum skal være ukentlig for dag og natt/helg (endret fra vinter dag, vinter natt/helg og sommer). Endringene begrunnes i at det ved tre tidsavsnitt som minimum, er betydelig kostnadsvariasjon som ikke formidles; til alle aktørene i transmisjons- og regionalnettet. Dette øker fare for feiltilpasning hos aktørene.

Distriktsenergi støtter målet om å gi aktørene så riktige prissignaler som mulig. Det er imidlertid slik at endringen vil medføre administrative kostnader ved å måtte utarbeide og forholde seg til priser med høyere tidsoppløsning. For å kunne støtte forslaget, mener Distriktsenergi at det hadde vært nødvendig å dokumentere at aktører vil tilpasse seg denne høyere oppløsningen, eksempelvis ved å basere seg på kunder hos nettselskaper som har tariffen i tråd med forslaget, og deretter betrakte denne gevinsten opp mot de økte administrative kostnadene endringen innebærer. Før en slik analyse presenteres, kan ikke Distriktsenergi støtte forslaget.

Forslag til endring i kapittel 15-1 – Endring av tariffen for innmating fra produksjon

NVE foreslår å flytte §16-1 om energiledet til ny §15-1. Gjeldende ordlyd; *Energiledet for innmating skal avspeile de marginale tapkostnader i nettet ved innmating i tilknytningspunktet. Energiledet for innmating for produsenter med installert effekt større eller lik 1 MW skal avspeile marginale tapkostnader. Energiledet skal være referert til de enkelte tilknytningspunkter og skal tidsdifferensieres. Tidsdifferensieringen skal som et minimum være ukentlig for dag og natt/helg. Marginale tapsprosenten skal beregnes med hensyn til systembelastningen i et samlet nettsystem og en produksjon- og lastsituasjon som er representativ for hvert enkelt tidsavsnitt.* I tillegg foreslås det at for kraftverk med installert effekt mindre enn 1 MW skal energiledet avspeile marginale tapkostnader i eget og overliggende nett.

Nettselskaper har ulik praksis for hvorvidt de beregner punktvis marginaltap eller om de benytter seg av muligheten til å bruke gjennomsnittlige marginaltap for hele sitt nettområde. Distriktsenergi støtter forslaget om at kraftverk med installert effekt mindre enn 1 MW kan avregnes etter gjennomsnittlige marginaltap, eller punktvis marginaltap. Distriktsenergi mener i tillegg at nettselskaper bør beholde frihet i hvordan de beregner marginaltap. I distribusjonsnettet påvirkes nettselskapenes effektivitet av nettap, og det er derfor fordelaktig for nettselskapene å ta i bruk punktvis marginaltap dersom det reduserer nettap på dette nettnivået. Det kan også være at punktvis tariffen ikke alltid har betydning for produsenten, spesielt dersom den ikke kan kontrollere når det produseres, slik at punktvis tariffen kun medfører økte kostnader for nettselskapet (og således økt nettleie) i enkelte tilfeller. Distriktsenergi mener at det ikke er nødvendig å detaljregulere nettselskapene på dette området, spesielt når NVE ikke har prøvd å tallfeste hva som skal til for at forslaget bidrar til lavere nettleie på sikt.

Forslag til endring i kapittel 15-2 – Fastledd for innmating

Det foreslås at transmisjonsnettets fastledd for innmating skal benyttes på alle nettnivå, og at fastleddet skal være basert på kraftverkets midlere årsproduksjon. Den del som gikk på; *For kraftverk med installert ytelse mindre enn 1 MW skal avregnet mengde maksimalt være 30 % av installert effekt multiplisert med 5 000 timer*, foreslås fjernet. Distriktsenergi støtter forslaget, siden endringen vil bidra til at alle produsenter (med unntak av plusskunder) behandles likt.

Forslag om nytt kapittel 16 om anleggsbidrag

Forslag til endring i kapittel 16-1

NVE foreslår at nettselskapet skal fastsette og kreve inn anleggsbidrag når kunden ber om nettilknytning, økt kapasitet og bedre kvalitet. I tillegg skal nettselskapet fastsette og kreve inn et anleggsbidrag fra kunden når kunden ber om nettilknytning, økt kapasitet og bedre kvalitet for inntil ti år siden, og det fortsatt er anleggskostnader igjen å dekke.

Kort oppsummert skal nettselskapene ta anleggsbidrag fra første krone på alle tiltak som går på ny nettilknytning, økt kapasitet og bedre kvalitet, på distribusjonsnett, det regionale distribusjonsnett og på transmisjonsnettet, og skal praktisere tiårsregelen.

Distriktsenergi ønsker forslaget om at nettselskaper skal ta anleggsbidrag velkommen. Det er riktig at kunder som utløser et tiltak dekker kostnaden ved å bygge nytt/forsterke nettet, også i masket nett. Gjeldende regelverk har uten tvil bidratt til høyere nettleie i områder der det er kommet mye produksjon i de siste tiår, uten at nettselskapene har hatt mulighet til å pålegge produsenter å dekke kostnadene de utløser. Det er viktig, og riktig, at regelverket justeres som NVE foreslår for å unngå at øvrig forbruk betaler for investeringer de ikke har ansvar for.

Tiårsregelen anses av flere å være krevende å praktisere, og vil trolig fordre økte administrative kostnader. Distriktsenergi ser imidlertid verdi i at nettselskaper har lik praksis, og støtter derfor forslaget.

Forslag til nytt kapittel 16-2

I henhold til forslaget skal nettselskapet gi informasjon om *hjemmelsgrunnlaget for innkreving av anleggsbidrag, praksis for beregning og innkreving av anleggsbidrag, beregningsgrunnlaget for anleggsbidraget [...], at uenighet om anleggsbidrag kan bringes inn for NVE*. Forslaget går på å samle gjeldende plikter i et nytt avsnitt.

Distriktsenergi har ingen kommentar til forslaget.

Forslag til nytt kapittel 16-3

Når kunden kommer med en forespørsel som utløser et anleggsbidrag vil nettselskapet måtte dokumentere *forespørsel fra kunde, tilbud med estimert anleggsbidrag til kunde, akseptert avtale om tilknytning og anleggsbidrag, informasjon til kunde om eventuelle endringer i estimert anleggsbidrag underveis, etterberegnet anleggsbidrag*.

NVE redegjør for forslaget ved å understreke at klagesaker om anleggsbidrag ofte skyldes mangel på klarhet rundt hva som faktisk er blitt kommunisert. Distriktsenergi støtter NVEs vurdering og er enig i at tydeligere dokumentasjon vil bidra til å redusere antall klagesaker. Basert på sakene NVE selv legger ut på sin nettside er det fattet vedtak på fem uenighetsaker om anleggsbidrag i 2017, elleve i 2016 og syv i 2015. Basert på tallene anser Distriktsenergi det som lite nødvendig å styrke kravene utover det som gjelder i dag, det vil si *Nettselskapet skal på forhånd informere kunden om innkreving av, og beregningsgrunnlaget for, anleggsbidraget*.

Forslag til nytt kapittel 16-4 om skriftlig avtale om anleggsbidrag

Nettselskap skal fremover inngå skriftlig avtale om anleggsbidrag direkte med kunde. Avtalen skal spesifisere hva kunden har bestilt, estimert anleggsbidrag, og estimert tidspunkt for ferdigstilling av nettanlegget. Forslaget går på å forskriftsfeste den etablerte praksisen hos de fleste nettselskaper.

Distriktsenergi har ingen kommentar til forslaget.

Forslag til nytt kapittel 16-5 om beregning av anleggsbidrag

Det foreslås at *anleggsbidraget maksimalt kan være lik kostnadsgrunnlaget* [anleggskostnad, fratrukket reinvesteringkostnader, tillagt fremskyndingskostnader] *for nettinvesteringen*. Det spesifiseres at *kundens anleggsbidrag settes lik en andel av kostnadsgrunnlaget* som beregnes etter nytt § 16-8, § 16-9 eller 16-10 avhengig av om kunden er eneste bruker eller ikke.

Hensynet med forslaget er å sikre lik praksis hos nettselskapene, og NVE anser det som hensiktsmessig at å inkludere fremskyndingskostnader blir et krav. Distriktsenergi støtter ordlyden i forslaget.

Forslaget innebærer dessuten at muligheten for å ta «bunnfradrag» forsvinner. Selv om å ta anleggsbidrag på små tiltak skaper forholdsmessig store administrative kostnader (dokumentasjon, avtale, beregning og fakturering) som nettselskapet kunne unngått ved å ha et lite bunnfradrag vil regelverket som NVE foreslår fjerne strategiske tilpasninger hos kunden og /eller nettselskapet. Med bakgrunn i dette støtter Distriktsenergi at muligheten for å ta bunnfradrag fjernes.

Forslag til nytt kapittel 16-6 om anleggskostnad

NVE foreslår at det er *kun kostnader for anlegg som kunden benytter som skal inngå i anleggskostnadene*. *Anleggskostnadene fastsettes på grunnlag av nettselskapets innkjøpspriser og selvkost*. *Bokført verdi skal legges til grunn når nettselskapet benytter brukte komponenter*.

Distriktsenergi forstår det slik at «selvkost» skal være «direktekostnader», det vil si selvkost på montør og innkjøpspris på materiell. Tolkningen innebærer at administrative kostnader, som arbeidsledelse, støttefunksjoner, lokaler, kursing av montører etc. ikke skal tas med i selvkosten ved beregning av anleggsbidrag. Dette er en forskjellsbehandling sammenlignet med et selskap som bruker et entreprenørselskap, da «alle» kostnader vil inngå i fakturert beløp. Distriktsenergi ønsker en endring i regelverket som lar nettselskapet ta en rimelig andel av selskapets administrative kostnader som en del av «selvkost» for å ikke skjeve konkurransen mellom å bruke egne ansatte kontra å bruke et entreprenørselskap. Det understrekkes her at entreprenørmarkedet ikke er like stort over hele landet.

Forslag til nytt kapittel § 16-7 om beregning av reinvesterings- og fremskyndingskostnader

NVE presiserer hvilke elementer som skal inngå i kostnadsgrunnlaget for anleggsbidraget, og hvordan disse skal beregnes:

- *Reinvesteringskostnaden er enten gjenanskaffelsesverdien til eksisterende nettanlegg som erstattes, eller anskaffelsesverdien til nettanlegget som nettselskapet ville bygget ved reinvestering.*
- *Fremskyndingskostnader er kostnadene ved at nettanlegget erstattes før levetiden er gått ut. NVE oppgir også formelen, som er lik som i dag, og presiserer at fremskyndingskostnader ikke skal beregnes for transformatorer.*

NVE ber om innspill på hvorvidt forskriften skal tillate at nettselskapene selv velger om de bruker teknisk eller økonomisk restlevetid på komponentene som reinvesteres, eller om det skal forskriftsfestes kun én metode, enten teknisk eller økonomisk restlevetid. NVE sier at teknisk levetid

vil gi mer korrekt verdsettelse av fremskyndingskostnadene, mens å ta i bruk økonomisk levetid er mindre ressurskrevende å håndtere for nettselskapene.

Distriktsenergi ser at nettselskapene legger ulik økonomisk levetid til grunn, slik at en metodikk basert på økonomisk levetid vil gi ulike resultater fra nettselskap til nettselskap. Det er derfor, etter vår mening, riktig å forskriftsfeste at nettselskapene skal ta i bruk teknisk levetid.

Forslag til nytt §16-8 om anleggsbidrag i nettanlegg der kunde er eneste bruker

NVE foreslår at *Kundens anleggsbidrag settes lik kostnadsgrunnlaget når kunden er eneste bruker av nettanlegget, og nettanlegget er dimensjonert etter nettselskapets minste standard i forhold til kundens bestilte kapasitet, og nettselskapet vurderer at andre kunder ikke vil bestille kapasitet i nettanlegget inntil ti år etter ferdigstillelse.* Distriktsenergi har ingen merknad til forslaget.

Det presiseres at *nettselskapet skal betale tilbake til kunden det som overgår kundens forholdsmessige andel av kostnadsgrunnlaget i de tilfellene andre kunder bestiller kapasitet i nettanlegget inntil ti år etter ferdigstillelse.* Distriktsenergi anser forslaget som et forsøk på å sikre en mer lik forvaltning av regelverket. Dette kan føre til merarbeid for nettselskaper som ikke praktiserer ti-års regelen i dag, men vil være rettferdig mot kunden. Distriktsenergi støtter forslaget.

Forslag til nytt §16-9 om anleggsbidrag i nettanlegg med flere brukere

Det foreslås at *Kundens anleggsbidrag beregnes som en forholdsmessig andel av kostnadsgrunnlaget. Kundens forholdsmessige andel beregnes som kundens etterspurte kapasitetsøkning delt på den økte kapasiteten i nettanlegget.* Det presiseres at *kostnadsgrunnlaget fordeles mellom de aktuelle kundene basert på kapasitetsøkningene kundene har bestilt.*

Det foresatte regelverket tar i liten grad hensyn til at det er mye usikkerhet knyttet til mange investeringer. Mange av medlemmene må legge til rette for hyttefelt / boligfelt. Selv om det eksempelvis forventes at 10 fritidsboliger etablerer seg i et område innen 10 år, er det ikke uvanlig at det kun kommer for eksempel 5 fritidsboliger der. Gitt foreslåtte regelverk, vil nettselskapet i så fall måtte dekke halvparten av investeringen.

Distriktsenergi ønsker at regelverket justeres for å ta hensyn til denne usikkerheten, for å unngå at nettselskapet i mange tilfeller, ender opp med del av regningen. **Forslag til nytt §16-10 om**

anleggsbidrag i regional- og transmisjonsnett

Det foreslås at; *Kunder med*

kapasitet mindre enn 1 MW skal ikke betale anleggsbidrag for investeringer i regional- eller transmisjonsnett. Kostnadsgrunnlaget skal multipliseres med en reduksjonsfaktor lik 0,5. Kostnadsgrunnlaget kan begrenses i særskilte tilfeller.

Distriktsenergi støtter NVEs forslag om at nettselskapene skal ta anleggsbidrag i regional- og transmisjonsnettet, og at kostnadsgrunnlaget kan begrenses i særskilte tilfeller (såkalte sikkerhetsventil).

Det er lett å se for seg at en grense på 1 MW er fornuftig. Distriktsenergi ønsker imidlertid å fremheve problemstillingen ved å ha særskilte regler for små produsenter. Plusskunder vil slippe anleggsbidrag i masket nett, slippe fastledd for innmating, ha energiledd som skal avspeile marginale tapskostnader i eget og overliggende nett, mm. Reglene, i tillegg til en gunstig tariffmodell i dag kan bidra til at Norge opplever kraftig vekst i antall nettkunder uten at utviklingen alltid vil være samfunnsøkonomisk riktig. Angående reduksjonsfaktor, som foreløpig er fastsatt til 0,5, har ikke Distriktsenergi konkrete innspill på hva som er «riktig».

Forslag til nytt §16-11 om etterberegning

NVE foreslår at *nettselskapet skal etterberegne anleggsbidraget etter at nettanlegget er ferdigstilt på*

grunnlag av faktisk påløpte kostnader. Nettselskapet skal fakturere kunden differensen når innbetalt anleggsbidrag er lavere enn etterberegnet anleggsbidrag, men maksimalt 15 prosent utover estimert anleggsbidrag. Begrensningen gjelder ikke dersom kostnadsoverskridelsen skyldes forhold på kundens side. Nettselskapet skal betale tilbake til kunden differansen mellom estimert og etterberegnet anleggsbidrag når innbetalt anleggsbidrag er høyere enn etterberegnet anleggsbidrag.

Distriktsenergi mener at dette er riktig vei å gå. Forslaget vil være helt naturlig for et selskap som har fokus på kunde og er bevist på sine kostnader. For andre selskaper vil endringer i regelverket medføre bedre kostnadsanslag over tid, som vil i seg selv bidra til bedre signaler overfor kunden.

Forslag til nytt §16-12 om overgangsbestemmelse for anleggsbidrag i regional- og transmisjonsnett
NVE foreslår en overgangsbestemmelse for anleggsbidrag i regional- og transmisjonsnett.

Distriktsenergi har ingen kommentar til forslaget.

Forslag om å fjerne § 17-4 om tilknytningsgebyr

NVE foreslår å fjerne muligheten til å kreve tilknytningsgebyr. Distriktsenergi mener at forslaget forenkler regelverket, og bidrar til lik praksis i bransjen.

Forslag om ny § 17-5 betaling for andre netjtjenester, samt fjerning av § 1-4 annet ledd om betaling og ansvar for netjtjenester

Dagens regelverk gir mulighet om å holde inntekter forbundet med flytting av nettanlegg utenfor faktisk inntekt (regningsarbeid). Muligheten baserer seg på prinsippet at nettselskapet har rett til å la nettet stå slik det er så lenge det holdes i forskriftsmessig stand. Under foreslåtte regelverk vil øvrige kunder beskyttes dersom andre ønsker «flytting av nettanlegg» i det inntekter vil inngå i selskapets tariffgrunnlag, mens kostnaden vil havne på selskapets kostnadsgrunnlag som inngår i effektivitetsmåling.

Distriktsenergi vurderer det som en ulempe at kostnaden ikke lenger skal kunne holdes utenfor selskapets tariffgrunnlag. Imidlertid er det slik at nettselskaper har ulik praksis og endringen vil bidra til å forenkle regelverket, og samtidig sikre likere praksis i bransjen. Denne gevinsten anses å være større enn ulempen, og Distriktsenergi støtter således forslaget.

Forslag om ny § 17-5 betaling for nettutredninger

NVE foreslår at nettselskapene kan ta betalt for nettutredninger (innledende nettanalyser for prosjekter som ikke er rimelig avklart), det spesifiseres i hvilke tilfeller nettselskapene ikke kan ta betalt (innledende nettanalyser for prosjekter som er rimelig avklart) og når selskapet skal ta betalt (videre utredning av nettløsning og utarbeidelse av konsesjonssøknad). Distriktsenergi støtter forslaget.

Distriktsenergi deltar gjerne i et møte for å utdype våre synspunkter.

Mvh

Knut Lockert

Daglig leder

DistriktsEnergi